

ዋሕዲ ተረካብነት አድልዎ እዩ?

አብ ሓደ ተረካብነት ዘሎዎ ሕብረተ ሰብ፣ ደቂ-ሰባት ስንክልናዎ ዓቕሞም ብዘየገድሱ፣ ማዕርነት ብዘለዎ ኩነት ክሳተፉ ይኸእሉ እዮም። እዚ ደግ ንኣብነት፣ ክትመገር፣ ክትሰርሕ፣ ክትገብሩ ከምኡውን ነንበይኑ ጉዳያት ክተሳልጥ ምኽኣል እዩ።

ብዙሕ ጊዜ ግን፣ ነንበይናዎ ዓገትቲ ኩነታት ደግ ኣሎዉ እዮም። እቲ ብመልክዕ ዋሕዲ ተረካብነት ንዝፍጸም ኣድልዎ ዚእገድ “ሕገ-ኣድልዎ”፣ ዕላምኡ ተረካብነት ዘሎዎ ሕብረተ ሰብ ንኸህሉ ኣበርክቶ ንምግባር እዩ።

እቲ ሕገ እንታይ ይብል?

ዋሕዲ ተረካብነት ብሕገ ኣድልዎ ክትርጎም ከሎ፣ ሓደ ስንክልና ዘሎዎ ሰብ፣ አብ ሓደ ቤት-ንጥፊት፣ ንኣብነት አብ ሓደ ቦታ ስራሕ፣ ቤት-ምህርቲ ወይ ቤት-መሸጣ፣ መታን እቲ ሰብ / ቲ ብደረጃ ናይቶም ከምቲ ናቲ ስንክልና ዘይብሎም ሰባት ጌሩ ክኣትወሉ ዘኸእል ምኽኡያት ንዝኸኡ ስጉምቲታት ብዘይ ምውሳዕ፣ አብ ልዕሊ / ቲ ሰብ ዝፍጽሞ ኣድልዎ እዩ።

ኣድልዎ ክፍጸመካ ማለት፣ ብቅልል ዝበለ ኣዘራርባ፣ ዘይፍትሓዊ ኣተሓሕዛ ክግበረልካ ከሎ፣ ንሓደ ነገር ክትረኽቦ ዘይምኽኣል፣ ወይ ኣብ ዝተሓተ ደረጃ ከም ትህሉ ምግባርካ ማለት / ዩ።

ንተረካብነት ተባሂሎም ዚውሰዱ ስጉምቲታት ኣየኖት ክኸኡ ይኸእሉ?

ኣብነታት ናይቶም ኪውሰዱ ናይ ዚኸእሉ ስጉምቲታት፣ ሓደ ሰብ ኣብ ቤት-ምህርቲ ክይዱ ትምህርቲ ንኸከታተል ወይ ንኸሰርሕ፣ ነቲ ሰብ / ቲ ዘድልዩ ሓገዝቲ መሰርሒታት ምድላው፣ ማለት ናብቶም ክፍሊታት ዚወስድን ኣብ ውሽጢ ንዘሎዉ ልዳታት ምምድማድ ወይ ውን ኣብ ሓደ ሬስቶራንቲ፣ ነቲ ዘድልዩ ሰብ፣ ዝርዝር ናይቲ ክቅረብ ዚኸእል መግቢታት ምንባብ ክኸውን ይኸእል።

ብዛዕባ ሓደ ስንክልና ዘሎዎ ሰብ፣ ኣብ ሓደ ንግዚኡ ዝካየድ ዘሎ ንጥፊት ክካፈል ምኽኣል ክኸውን ይኸእል / ዩ፤ ዋላኳ፣ ብልክዕ ብኸምቲ ናይ ካልኦት ሰባት ደረጃ ክትግበር እንተ ዘይተኸእለ።

እዚ ሕጋት 'ዚ ዝምልከቶም ኣየኖት እዮም?

እቲ ኣብ ስንክልና ዘሎ ሰብ፣ ብዛዕባ ተረካብነት ናይ ነገራት፣ ገለ ጠለባት ክቅርብ መሰል ኣሎዎ። ንኣብነት ኣብ ቦታ ስራሕ፣ ኣብ ቤት-ምህርቲ፣ ኣብ ክንክን - ሕማምን ሓለዋ-ሞዕናን፣ ኣብ ድኳናትን ከምኡውን ኣብ ሬስቶራንቲታትን እዩ።

እቲ ሓላፊ ናይ ሓደ ቤት-ንጥፊት ዝኸኡ ሰብ - ንኣብነት ሓደ ወሃብ-ስራሕ፣ ሓለቓ ቤት-ምህርቲ ወይ ዋና ናይ ሓደ ድኳን - እቲ ናቲ ቤት-ንጥፊት፣ ንሓደ ስንክልና ዘለዎ ሰብ ተረካብነት ከም ዚህልዎ ንምግባር፣ ነቶም ምኽኡያት ዝኸኡ ስጉምቲታት ክወስዶም ይግብኡ እዩ።

እዚ ዚምልከቶም መዳያት ኣየኖት እዮም?

እቲ ነቲ ብመልክዕ ሕጽረት ናይ ተረካብነት ዚግበር ኣድልዎ ዚኸልክል ሕጊ፣ ብዘይካ ኣብቲ ብሰብ ዚግበር ናይ ምክራይን ምሻጥን ኣባይቲ ትውጊታት፣ ኣብዚ ጊዜ / ዚ በዚ መሰረት ናይ ኣድልዎ ሕጊ፣ ንኹሎም መዳያት ናይ ሕብረተሰብ ውን ዘገልግል እዩ። ካብቶም ነዚ ዚምልከቶም መዳያት ገለ ኣብነታት፡

- ኣብ ናይ ሰራሕ ዓለም
- ኣብ ትምህርታዊ ትካላት
- ኣብ ሓለፍ - ጥዕናን ክንክን - ሕማምን (ንግላውያን ናይ ሕክምና ኩባንያታት ውን ክይተረፈ)
- ኣብ ቤትሰልጣን ማሕበራዊ ኣገልግሎት
- ኣብ ርክባት ናይ ግለ - ሰባት ምስ ኣብደተሰልጣን (ኣቀባብላ)
- ኣብ ቅድሕትን ኣገልግሎትን ንግዳዊ ኣብደተ - ንጥፊታት ዘካትት እዩ።

እቶም ዚውሰዱ ስጉምቲታት ምኽኑያት ክኸቡ ኣሎዎም ማለት እንታይ ማለት 'ዩ?

እቲ ናይ ሓደ ቤት - ንጥፊት ሓላፊ ዝኾነ ሰብ፣ ነቶም ምኽኑያት ዝበሃሉ ናይ ተረካብነት - ስጉምቲታት፣ ክተግብሮም ኣሎዎ። እቲ ምኽኑያት - ስጉምቲ ዚበሃልክ እንታይ 'ዩ? እዚ ሕቶ 'ዚ፣ ንነፍሲ - ወክፍ ጉዳይ ብብውልቁ ብምርኣይ ደኣ ' ምበር፣ ሓፈሻዊ ዝኾነ መልሲ ክትህበሉ ኣይክኣልን ' ዩ።

ነቲ መገምገሚኻ ከም መበገሲ ጌርካ እትጥቀመሎም፣ ነቶም ብዛዕባ ናይ ተረካብነት - ጠለብ ኣብ ካልእ ሕግን ሕጋጋትን ውን እንታይ ሰራርም ከም ዘሎዉ ብምምልካት ' ዩ። ንሳቶም ድማ፣ ንኣብነት ሕጊ ከባቢ - ስራሕ፣ ሕጊ ቤትትምህርቲ ወይ ሕጊ መደብን - ህንጻን ክኸቡ ይኸእሉ እዮም። ከምዘም ዓይነት ጠለባት ' ዚኣቶም ምስ ዘይህሉ ግን፣ ንቅልል ዘበሉ ናይ ተረካብነት - ስጉምቲታት ጥራይ ' ዩ ክኸውን ዝኸእል። ከም ኣብነት ክጥቀስ ዚኸእል፣ ኣብ ሓደ ድኳን ንገለ ኣቅድሕት ክግልሱልካ ምኽኣል ወይ ኣብ ህዛባዊ - መገጫዊ ንሓደ ተሳፋሪይ ከም መሰነይታ ናይ ምኳን እዩ።

ኣብቲ ኣየናይ ' ዩ እቲ ምኽኑያት ኣልካ ገምጋም ክትገብር ከሎኻ ' ውን፣ ንኣብነት ሓደ ቤት - ንጥፊት እንታይ ግብራዊን ቁጠባዊን ኣኸእሎታት ኣሎዎ ኣብ ግምት ብምእታው እዩ። ካልእ ካብቲ ኣብ ናይ ግምገማ ግምት ዝኣቲ ውን፣ እቲ ኣብ መንጎ እቲ ዚምልከቶ ውልቀ - ሰብን ሓደ ቤት - ንጥፊትን ዘሎ ናይ ርክብ ጊዜ ንውሓትን ናይ ዝምድና ሰፍሓትን እዩ። ንኣብነት ከም ምኽኑያት ጌርካ ተወሲዱ ክትጠልብ ዝኸእል፣ ንሓደ ናይ ሓጺር ጊዜ ርክብ ዘይኮነስ፣ ኣብ ሓደ ናይ ሰራሕ መቐዳርቲ ኩነታት፣ ከምኡ ውን ኣብ ሓደ ንንውሕ ዝበለ እትኸይ ናይ ትምህርቲ ጊዜን እዩ።

ካብ ምድሪ - ቤት ክሳብ ናሓሲ

ነቲ ሕጊ ቅድድ ኪኃነ ምስዓብን፣ ነቲ ብመልክዕ ሕጽረት ተረካብነት ዚግበር ኣድልዎ እገዳ ዘይምጥሓስን ብትሑት ደረጃ ዚርእ እዩ። ከም ምድሪ - ቤት ክጥቀስ ይክኣል ' ዩ። ናብ ናሕሲ ንምብጻሕ ምኽኣል - ነቲ ንጥትፊታትካ ውን ንኹሎ ኣክሰስንኩላን ምሉእ - ብምሉእ ተረካብነቱ ክተውሕስ - ብዙሕ ዚሓትት ' ዩ። ንሓደ ተረካብነት ዘሎዎ ሕብረተ ሰብ ምስራሕ ማለት፣ ንኹሎ - ዝሓቁፍ፣ ዘለቕነት ዘለዎን ንሰብኣዊ - መሰላትን ምስራሕ ማለት ' ዩ። ሓደ ካብቲ ከግበር ዚኸእል ኣገባብ ድማ፣ ነቲ ቤት - ንጥፊትካ ካብ መጀመርትኡ ብዝተኸኣ መጠን ንብዙሓት ክኸውን ከም ዚኸእል ጌርካ ንምድላዉ ምፍታን እዩ።

“ብዓልሰልጣን ኣቤቱታ ኣድልዎ” (DO)
www.do.se
Box 4057, 169 04 Solna
ቴሌፎን 08-120 20 700
ኤ-ፖስት do@do.se

Detta är en översättning till tigrinska av DO:s informationsblad "Bristande tillgänglighet är diskriminering".